

Професор Коста Вујић је уобичајено застао испред разреда. Никакав ђамор није допирао кроз врата. Шта ли је сад? Као да нема никог? Принео је руку ободу шешира и полако отворио врата. Професор није могао веровати својим очима.

Матуранти су устали без речи и без шума, такорећи. Професор их је у чуду погледао. Погледао је потом и у прозор наспрам врата и, према је прозор био затворен, мирно је отишао до њега и лепо спустио шешир на по лицу. Поново је погледао у матуранте. Били су тако мирни да им ни бубице нису биле равне. Колико се сећао, а тога би се сећао, никад нису били тако мирни. Прегледао је столицу, завирio под катедру. Није веровао да су се ђаци смирили без икаквог разлога, без неке планиране ђаволије. Отворио је дневник, али није знао шта да почне. Ова неуобичајена тишина избацила га је из седла. Помислио је како је ово стање да се излуди. Устао је и пошао међу ђаке.

Бик и зец

Спази бик зеца где као стрела бежи преко поља, па му позавиде на брзини. Кад се једном састадоше, рече му:

„Благо теби кад си тако брз! Ти можеш да умакнеш и најопаснијем непријатељу! Ништа у

животу не бих више желео него да сам и сам тако брз. Тада бих могао да побегнем од сваког непријатеља.”

Насмеја се зец чувши бика, па ће му рећи:

„Луда је твоја жеља, пријатељу! Дао бих ја радо своју брзину за твоје оштре и снажне рогове. Боље поносито се борити с непријатељем него целог века срамно пред њим бежати.”

Зечеви нису најстрашљивији

Учине негде састанак сви зецови по заповести њиховог старешине, те им старешина рече:

– Браћо моја, срце ми се радује кад на вас погледам и толику силу око мене, али нам није више живовања на овоме свету од укура свих људи и сваке четвороножне животиње. Ругају нам се да смо страшљивци и да се од свакога бојимо, а од шушња плашимо, а и јесте та ко. Ја заиста под овом срамотом нећу више живети, него се идем утопити у оно језеро. Сад, ко има образа и ко је мој – за мном!

Он потече, а сви једнак за њим; али каддођу до воде, поч ну жабе на сву прешу скакати од страха у воду. Кад то виде старешина, повиче на зецове:

– Стојте, не топите се! Лажу људи и сваки други ко говори да смо ми најстрашљивији на овом свету; јер видесте ли како поскакаше жабе у воду од нашега страха! Него, хајдемо сваки одакле је ко и дошао, те причајмо по свету; па ко не верује – попасите му сву пшеницу пре месних поклада.

Времена су постала таква да се ничем пријатном није могло надати, да добро није могло доћи. Зато су горди и лукави Травничани желели да уопште ништа не дође, да се живи, колико је год могућно, без промена и изненађења. Какво добро може доћи кад су цареви завађени, народи се крве и земље горе? Нов везир? Неће бити бољи него гори од ранијег, а пратња му је непозната и многобројна, изгладнела, са богзна каквим новим прохтевима. (»А најбољи је онај који је дошао до Прибоја, па се одатле вратио у Стамбол и никада није ногом ступио у Босну.«) Неки странац? Угледан путник, можда? — И то се зна шта је и како је. Оставе нешто трошка и поклона у вароши, али за њима иде потеря или већ сутрадан испит и истрага. Ко су и шта су, код кога су преноћили, с ким су разговарали? Док се испетљаш и отарасиш, преседне ти све и оде десетероструко. Или ухода? Или неки повереник непознатих сила и сумњивих намера? На крају, никад се не зна шта ко носи и чији је ко калауз.

Novi Sad je glavni i najveći grad u pokrajini Vojvodini. Sa prigradskim naseqima ima blizu 300.000 stanovnika. Grad leži na levoj obali Dunava, ispod planine Fruške gore. Na desnoj obali Dunava nalazi se čuvena Petrovaradinska tvrđava. Kroz Novi Sad vode važni putevi, a grad ima i veliko пристаниште за brodove koji ploве Dunavom. U Novom Sadu se nalazi велики број фабрика за производњу хране, прераду житарица, производњу пољопривредних машина и алата и сл. Poznata је велика рафинерија нафте. U граду се налазе бројне основне и средње школе и факултети. Poznato је Српско народно позориште, библиотека и галерија Матиче српске, Vојвођански музеј и друге установе. Svake године u Novom Sadu се одржавају велики сајмови: Сајам пољопривредних машина, Сајам лова и риболова, Сајам туризма и др.

Заљубио сам се у Персу, нашу комшику, јер она ми је била најближа. Перса је била пегава, носила је жуте чарапе и увек су јој биле искривљене штикле на ципелама. Док се нисам заљубио, нисам ни обраћао пажњу на њу, али од часа кад сам се заљубио, изгледала ми је божанствено лепа и довољно ми је било да је видим, ма и издалека, да видим само њене криве штикле, па да се одмах узбудим и похитам јој у сусрет, не бих ли што пре срео осмех на њеноме пегавоме лицу.

Она је била ћерка професора који нам је предавао рачуницу и који о мени, не знам зашто, није имао тако добро мишљење. Било јој је девет година и учила је трећи разред основне школе. Љубав сам јој исказао на један необично романтичан начин. Једном приликом, када смо се играли жмурке, ми се заједно сакријемо у једно буре, у коме је моја мајка зими киселила купус. Ту, у том бурету, ја сам јој исказао љубав, и због те миле ми успомене и данас ме још троне кад год прођем крај каквог бурета.